

A szövő legyekről értekezett Dr. Kertész Kálmán a k. m. Természettudományi Társulat zoologiai szakosztályának 1901. jan. 4-iki ülésén. Szövő rovar a hernyókon kívül nagyon keveset ismerünk; ilyenek pl. a Psocidák és a Hydrophilus-nösténye is, de annak a fölfedezése, hogy egyes legyeknek is megvan az a képességük, egészen új keletű. Ezek mindannyian az Empidák családjába és pedig az Empis és Hilara genusba tartoznak. A szövésnek két-féle módját ismerjük a legyeknél. Egyik módja az, hogy a ragadozó légy zsákmányát a pók módjára körülszövi s ezáltal ártalmatlanná téve, sokkal könnyebben szívhatja ki gyors ide oda röpközése közben a nedveit. A szövésnek ez a módja tehát a táplálkozással függ szorosan össze. A másik mód az, midőn a légy u. n. „fátyolt” sző, melynek biologiai értékét azonban mindez ideig nem ismerjük teljesen. Annyit azonban már biztosan tudunk, hogy szövő képessége csakis a hímnek van. A fátyol egy kb. 2 mm. széles és 4—5 mm. hosszú, fénytelen, fehér, ovális lapocska, mely ahhoz a szövedékhez hasonlít, melylyel néha az üres csigahéjak nyílását elzárva találjuk. A vegyi vizsgálat azt derítette ki, hogy az anyag, melyből a fátyol készül, selyemnek tekintendő. A hím röpközése közben hátsó labaival tartja s legvalószínűbb, hogy egyrészt a jellemző röpközésnél játszik szerepet, másrészt a növényeken ülő nőstények csalogatására való.

T.

„Elméleti es gyakorlati rovartan” című terjedelmesebb s ábrakkal ellátott kézikönyv kéziratát nyújtotta be Krick Jenő levéltanár kiadás végett a k. m. Természettudományi Társulathoz. A munka kivált a tanuló ifjúságot kívánja a rovartanba bevezetni és azt vele megkedveltetni.

Általános entomologiai névkönyvet szándékozik kiadni Nerbedja A. V. Melniken, Csehországban. A névkönyv magába foglalja a világ összes entomológusainak czímet, szakmáját es azt, vajon eserde-e. A magyarországi entomológusok czímét már beszovalgattatta a R. L. szerkesztésébe.

Az esztergommegyei lepkékről ír Zahradka Ferencz esztergomi plebanus a „Societas entomologica” XIV. 23. számában. Felemlíti, hogy az igen közönséges *Papilio Podalirius* hernyóját csak s barackfán találta. A *Machaon* ritkább. A *Thecla*-félék gyakoriak, de az *ab. bellus* ritka. *Polyommatus* eddig nem akadt. *Lycaenák* közül a nevezetesebbek: *ab. Coretas*, *Meleager*, *Admetus*. *Vanessa polychloros* hernyója főleg a körtefákban tesz kárt, de legtöbbje megvan szűve Ichneumonok által. *Limenitis*, *Neptis*, *Ajatura* és *Erebia* félék nem fordulnak elő. Az *Argynnisek* közül ritka a *Hecate*, gyakoribb *Adippe* es *ab. Cleodoxa*, valamint *Melanargia Galatea* *ab. leucomelas*, *ab. Galene* (alul csak egy szemfolttal) $\frac{1}{2}$ példányt is fogott, úgyszintén *E. Ianira* albinotikus darabját. *Satyrus Hermione* és *Circe*, valamint *C. Morpheus* és *Saturnia spini* igen közönséges. *Zygacna filipendulae* $\frac{1}{2}$ és v. *coronillae* $\frac{1}{2}$ párt talált copulában, de hernyót nevelnie nem sikerült. Juliusban talált *Cucullia lactucae* hernyót, melyből 4 hét múlva (aug. 4.) kikelt a lepke, holott rendes röpközési ideje május-junius; ezt a

II. ivadékokat másutt (Pees, Sopron, Selmeczoanya) is megfigyelték s onnan ered. hogy a bábok nagyobb része kitelel. Csaletken fogott a többi közül: *Aizotis crassa*, *Amphipyra livida* és *Catocala puerperát*.

† **Bárod de Selys Longchamps M. E.**, a belga tud. akadémia tagja, igen sok oldalú es termékeny entomológiai író. kinek kivált az O.thopterákról kibocsátott művei nagy tudományos értékkel bírnak, meghalt Lüttichben 1900. december hó 11-én 87 éves korában.

Irodalom.

E rovat alatt figyelemmel fogjuk kísérni és röviden ismertetni mindazokat a dolgozatokat, melyek hazai szerzőktől akár bel-, akár külföldön megjelennek, valamint azokat, a melyek habár külföldi szerzőktől származnak, de a magyarországi faunára vonatkozó adatokat tartalmaznak. Egyes esetekben kivételesen más kiváló fontossággal bíró munkákat is jelezni fogunk.

*

Dr. A. Langhoffer, Prilozi Entomološkoj Fauni Hrvatske. Kornjaši Hrvatske (Coleoptera Croatiae.) I. 1886—1897. (Preštampano iz 141. knjige „Rada“ jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Zagrebu, 1900)

Szerző úgy saját, mint néhány barátja által 1886—1897-ig gyűjtött bogarak jegyzékét adja. 57 horvát termőhelyről összesen 47 családból 339 nemet 751 fajjal sorol fel, az egyes fajoknál a gyűjtés idejét is felsorolván. A felsorolt fajok között számtalan olyan is van, mely faunánkra új lenae, de nagy részük revizióra szorul. A füzet kiállítása esinos és 32 oldalra terjed. Csiki Ernő.

*

Gj. Koča, Prilog fauni gore Papuka i njegove okoline (Glasnik Hrvatskoga Naravoslovnoga Društva. XII p. 100—134. Zagreb, 1900.)

Szerző e dolgozatában a Papuk-hegységben es környékén gyűjtött bogarak és lepkék jegyzékét adja. Az előszóban egy új *Carabus*-fajjaltozatot is ír le horvát nyelven, ez a *Carabus Ulrichi* var. *papukensis* Koča. A bogarak között néhány a faunára új is van, ezek: *Carabus Ulrichi* var. *Stussineri* Haury, *Trechus constrictus* Schaum, *Agonum viridicupreum* var. *dalmatinum* Dej., *Harpalus litigosus* Dej., *Cistela sericea* var. *tesselata* Reitt., *Poecilonothe festiva* L., *Anthaxia nitidula* var. *cyanipennis* Lap., *Hypocnemus integer* Baudi, *Cleonus alternans* var. *caesus* Gyllh. es *Sermyla halensis* L. — A lepkék között van egy a faunára új (*Lythria sanguinaria* Dup.) és néhány érdekesebb is, így a *Melitaea Athalia* ab. *Pyronia* Hb., mely eddig csak Pujról, *Cossus terebra* F. (Jankovac) eddig csak Fiumeből es *Cidaria anseraria* H. S. (Velikoj, Vinkovce) eddig csak egy példánya volt ismeretes Lipikről.

Csiki Ernő.